

Az előfizetés ára
1883. januártól egész évre . 8 frt.
fél évre . 4 frt.
„ „ negyedévre . 2 frt.

PÉCS

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A hirdetések ára:

Négy hasábos petit sor
1-szer 6 kr.
2-szer 5 kr.
3-szor 4 kr.
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr
Nyilvterben egy sor 10 kr.

Megjelen hetenkint kétszer:
szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly könyvkereskedésében, Traub B. és társánál, Böhm M. könyvkötőnél Király-utca.

Pécs, 1883. január 19.

Azt hiszem, az elfogulatlan olvasót sikerült meggyőzőn arról, hogy Magyarország 1800—1848-ig önálló, független, nemzeti külpolitikát nem üzhetett.* Nem mintha erre joga nem lett volna, joga igen is volt — papiroson, de ezen jog a gyakorlati életben tényleg nem érvényesült.

Ugyanezt mondhatjuk Magyarország pénzügyi függetlenségéről is.

Hazánk gazdag aranybányái, melyeknek művelése az állam jogai közé tartozott, a Napoleon ellen vívott háboru tartama alatt 68 millió forint értékű aranyal többet termeltek. Ezen nagy természeti előny lehetővé tette volna, hogy a magyar pénz, dacára az időközben szükségessé vált papir kibocsátásoknak, érc-alappal kellően ellátassék. Ez kétségkívül meg is történt volna, ha pénzügyeinkről mi magunk rendelkezhetünk.

De ilyen szerencsés helyzetben nem voltunk. Az arany azon nyersen Bécsbe vitétt, hol a megszorult bécsi kormány pénzükepezek üzérkedéseire bízta azt.

A francia háboruk lezajlása után a birodalom papírpénze 1060 millió forintra emelkedett, mi természetszerűleg a papírpénz értékének nagymérvű csökkenését vonta

* Lásd előbbi számunk vezércikkét.

maga után úgy, hogy 100 ezüst forintért 1200 papírforintot lehetett kapni. Gr. Wallis császári miniszter hasztalan feszítette meg minden erejét, hogy a hitelevessett papírpénz iránt a bizalmat visszaállítsa, utójára is ki kellett mondani a papírpénz devalvatióját névszerinti értékének egy ötödére.

Az 1060 millió államadósság ezáltal ugyan 212 millióra szállott le, de ezen előny számba se jöhetett azon pénzügyi válsággal szemben, mit a devalvatio előidézett, mert nemcsak a papir, hanem még a 80 milliónyi rézpénz is értékét veszítette. A 30 krajczáros 6 krért, a 15 krajczáros 3 krért váltott be, a kisebb darabok pedig, mint egyszerű nyers réz kerültek beváltás alá.

Ezen heroicus pénzügyi művelet császári patens alakjában 1811. február 20-án hirdettetett ki Magyarországon.

Hiába volt tehát a törvénybe iktatva husz év előtt, hogy Magyarország patens által nem kormányozható, a betű ismét csak betű maradt, sőt mi több: a császári patens nem is a helytartó tanács utján, hanem alkotmány ellenesen az udvari kancelláriától küldetett a megyék nyakára. Gr. Kohári Ferencz kancellár, bár a maga nevében a hatóságokkal nem rendelkezhetett, a megyéknek a végrehajtást szigorúan megparancsolta.

Mit használt a megyék minden felirata, minden ellenállása.

1811. május 8-án a király maga irt a megyékre, kijelentvén, hogy a pénzügy tekintetében a magyar alaptörvények nem alkalmazhatók, és hibás az a vélemény, miszerint ez ügy csak országgyűlésen volna tárgyalható, végül pedig kinyilatkozta, hogy „a kedves Magyarországnak is közjávára megállapított fináncz rendszert fentartja, s nem türendi, hogy üdvös szándékai bárhol, és így Magyarországnak is kijátszassanak, hogy a fináncz terv, mely az egész monarchiát illóti, tanácskozás alá vétecsék.”

Ezután a megyékre kir. biztosok küldettek, s a pestmegyei (gr. Barkóczy Ferencz) még a feliratot tartalmazó lapot is kitépette a megyei jegyzőkönyvből, „hogy e botrányos merénynék még emlékezete is eltöröltessek.”

Végre sikerült a rendeknek az 1811-ki országgyűlésen kivívni azon elvet, hogy ez entul papírpénz a törvényhozás befolyása nélkül kibocsátatni nem fog.

Az olv megmentése azonban nem sokat használt, mikor a művelet már végre volt hajtva! S ha még a kivivott elv azután csakugyan respectáltott volna! De már

A „Pécs” tárczája.

Egy emigrans naplójából.

— Folytatás. —

Bem hívja Mórt, vállalná el egy hadtest parancsnokságát alatta, mit azonban megtagadott; csupán annyit ígér, hogy velem együtt visszatér a sereghez és segíti az operációkban. Ezután hosszan tanácskoztunk a teendők felett; de nem tudván Dembinszky hollétét, részletes tervben nem állapodhattunk meg, csakis annyit határoztunk meg a két tábornok, hogy a seregnek Temesváron alól nem szabad esata nélkül visszavonulni. Azonban, midőn esatavesztés esetében a merre leendő visszavonulásról volt a szó és Mór Erdélyt javallotta, Bem határozottan ellenezte, a nélkül azonban, hogy ennek okát adná. Atalában mind ő, mind segédei beszélnek ugyan erdélyi esataikról, de mélyen hallgatnak az utóbbi eseményekről; félünk, alkalmasint ott is rosszul állnak dolgaink. Bem különben vidám, jó kedvű. Igen bosszankodik Kossuthra és a kormányra, hogy Mórt elintridgek a seregtől; ő mindig őszinte barátja volt, és szüntelen Mórt ohajtotta a seregek élén látni; legnagyobb méltánnyalattal viseltetett tehetsége és tettei iránt. Késő éjszakáig értekezett a két tábornok; mi a temesvári ostromtáborba megyünk, ott várjuk be to-

vábbi tudósítását. Bem ígerte, hogy Mór nélkül semmit sem fog kezdeni.

Noha ismervén a helyzetet, kevés reményünk van valami döntő sikerre, még is a kilátás, honunknak talán végesatájában résztvehetni, kissé felvidított. Ki tudja, tán egy könyörületes golyó megment a nyomortól, mi a bujdosókra vár.

Augusztus 9. Bem hajnalban elindult, mi kissé későbbben. Mintegy nyolcz óra tájban értünk a temesvári ostromtáborba, Mór segédül Mayerfit és Törököt vitte magával, háts lovainkat utánunk rendeltük. Felkerestük Véceyzt; aggdóva panaszkodott, hogy sem Haynau, sem Dembinszky mozdulatairól nem tud semmit. Az utóbbiról gyanítja ugyan, hogy közelében van valahol, de eddig tőle semmi rendeletet nem kapott. Körül vezetett táborában, minden igen szépen és kényelmesen van berendezve, de az ostrom művek hanyagul készítvék, rend és terv nélkül vezetve. De hogy is lehetne másként! Vécey jó katona, de igen korlátolt tehetség, az igazgató genie tiszt pedig, Szabó István alezredes, igen eszes tanult fiatal ember, de hőbortos, lusta, tehetetlen. Jellemzésére elég, hogy, midőn Mór az ostrom operatió tervrajzait előkérte, némi himezés hámozás után bevallá, hogy ninesen, nem értek rá készíteni; előhuzott még is egy régi temesvári tervet, melyen imitt amott némely ostrom vonalok rajzónnal, mások meg csak körömmel voltak jelezve.

Ezen ostrom is egyik tagadhatlan bi-

zonyítéka Kossuth szokásos könnyenhiőségének és felületességének. Mindentéle hírek jutván Szegedre az ostrom hanyag, értelmetlen vezetéséről, Kossuth elhatározta, lemenni, és mindent behatón megvizsgálván, hatályosan intézkedni. — Mintegy július 20—21-én Aradra jött, és innen ment Temesvárra. Onnan másnap visszajöven Aradra, elbeszélte, hogy mindent a legjobb rendben és menetben lett; hogy az ostromsereg már-már a harmadik parallellába jut, és hogy a vár legfeljebb kilenc—tiz nap alatt miénk lesz. Kételkedtem ugyan tapasztalatai és reményei alaposságában, de nem szólottam. Kossuth még az nap vissza tért Szegedre. Azonban pár napra rá az aradi vár tüzérparancsnoka, — ki velem volt, midőn Kossuth az ostrom állapotáról szerzett személyes tapasztalatait közlé, — hozzám jöven jelenté, hogy egy a temesvári ostrom seregbeli sebesült tüzér tiszt, ki gyógykezelés végett épen most érkezett a táborból, egészen ellenkezően beszél az ostrom állapotáról. Szerinte még a második parallella sincsen befejezve; és ha a műveletek így fognak folytattni, a vár soha sem lesz bevéve. En ezen tudósítást oly fontosnak tartottam, hogy rögtön futárt küldtem Kossuthhoz; felkértem, küldene rögtön szakértőt az ostrom táborba, mert minden arra mutat, hogy őt példátlanul mystifikálták. Nem válaszolt és nem is intézkedett, pedig mint utóbb magam meggyőződtem, de a következés is bebizonyította, a tüzér tiszt tökéletes igazat mon-

1813 ápril 16-án megint új patens kelt, mely, mintha két év előtt országgyűlés nem is lett volna; újra 45 millió papirpénzt bocsátott ki „előzvényi jegyek“ név alatt, három év múlva, 1816 június 1-én egy más patens az ércpénz és pénzjegyek közti különbség kiegyenlítésére hozatott.

1821-ben újra pénzzavarban volt a bécsi kormány, mert az olasz és spanyol felkelések temérdek pénzbe kerültek. Egy patens igen egyszerűen segített a bajon, Magyarországára ráparancsoltak, hogy 5.200.000 váltó forintnyi hadi adóját 1821 november 1-től ezüstben fizesse (13 millió forint).

Volt zugás a megyékben! Felirat feliratot ért. A megyék napnál világosabban kimutatták a patens törvénytelenységét, és József főherceg nádort, Ferdinánd trónörököszt is felkérték: vessék közbe magukat, hogy a patens visszavonassék. Mind hasztalan. Végül elővették az utolsó fegyvert, a passiv ellenállást. Mit értek vele? Sem többet, sem kevesebbet, mint azt, hogy ellenállól alispánok, szolgabírák bilincsekbe verettek, a megyei szónokok ellen megindították a nóta pert, másokat „ad audiendum“ idéztek, a kivetett adót pedig erőhatalommal behajtották.

Ez volt az a gyönyörű pénzügyi függetlenség, mely a szélső bal előtt olyan boldog emlékezetűnek tünik fel, hogy nyilván keseregnek a régi jó idők eltünése felett.

Szép egy idő is volt az, mikor az országgyűlésen megajánlott közadók és más egyéb subsidiumok mind még törvénybe se lettek iktatva.

Ha a Corpus jurisban nincs nyoma az adónak, ki mondhatja akkor, hogy Magyarország adózik. A rendek azt hitték, hogy így az elv meg van mentve, nyugodtan hajthatják le fejeiket. Az elv meg is lett mentve — mint már annyiszor; az 1827: 4. tez. megalkottatott: „az adónak sem meny-

nyiségén, sem minőségén országgyűlésen kívül jövőre semmi változás nem tétetik.“

De a pénzügyi függetlenség Magyarországon még sem volt egyebütt felalálható, mint a Corpus jurisban.

Nem régi dolgok ezek (még most is élhetnek emberek, kik rá emlékeznek) mégis olyan különös azokat hallani ma a napság. Ma napság, mikor a szélső baloldali honatya egész kényelemmel kérheti számon az „átkos közösiügyes“ kormánytól az utolsó adóállást is, és ha az osztrák magyar bank vízi puskájának a rudja nem nemzeti színű, bátran tagadhatja meg a budgetet, és oda mondhatja a miniszternek nómós mérséklettel, hogy: hazaáruló. Nem verik érte vasba, se „ad audiendum“ nem idézik, se nóta pert nem akasztanak nyakába, legfeljebb a parlamenti elnök vonja meg tőle a szót. Annál jobb. Legalább elmondhatja otthon választóinak, milyen rettenthetlenül küzdött ő a 67-ben elárult hazáért.

A tisztii főorvos jelentése

Pécs sz. kir. város közegészségügyi állapotáról az 1882. év július — deczemberi felében.

Pécs sz. kir. város közegészségi állapota a lefolyt félévben általában igen kedvezőnek jelezhető, s viszonyítva a megelőző félév egészségi állapotához, mely kedvező volt, az imént lefolyt félévben a megbetegedések száma nem emelkedett, a halálozások pedig tetemesen csökkent; meghalt u. i. a jan. — júniusi félévben 485, a július deczemberi félévben pedig 346, vagyis 139-el kevesebb.

A félév első három havában tulnyomók voltak az emésztési szervek hurutos bántalmái, ezeken kívül csorvás és váltólázak fordultak gyakrabban elő.

A félév utolsó három havában a folyton tartó nedves és változó időjárás által előidézve, a légző szervek hurutjai léptek előtérbe, valamint eszűs bántalmak észleltek sűrűbben, ezeken kívül a gümőkór

érte el ez évszakban tetőpontját, — s tevé ki a halálozás nem kis számát.

Járvány a lefolyt félévben nem merült fel, a heveny fertőző kórnekem csakis szörványosan léptek fel, így a kanyaró augusztus hó végével mutatkozott először igen enyhe zlakban, szeptember és október hónapokban a város különböző részein sűrűbben lépett fel a 7 éven alóli gyermekek között, — de sehol egyszerre oly számban, hogy azt járványosnak lehetett volna tekinteni, lefolyása pedig oly enyhe jelleggel birt, — hogy szövődmények ezen ragályos kórfejtésben alig észleltek, halálozási eset pedig egy sem fordult elő; mégis az óvintézkedések a gyermekek elkülönítése és a lakások fertőtlenítése körül elrendeltettek, mi által sikerült is ezen fertítő kórfejt határok közé szorítani, úgy, hogy az járványára nem is fokozódott, november hóban számban apadt, deczember hóban pedig egészen megszűnt. A kanyarón kívül ronesoló toroklob nehány esete fordult elő e félévben. Egyéb fajai a heveny fertőző kóroknak nem is mutatkoztak.

A helybeli kórházak betegforgalma a lefolyt félévben a kedvező viszonyoknak megfelelőleg mérsékelt volt, egybehasonlítva az előző félév betegforgalmával, e félévben 225 esettel apadást mutat. — A poltatott ugyanis az összes helybeli gyógyintézetekben az év első felében 1523, az imént lefolyt félévben pedig 1298 beteg, mely számból a városi közkórházra 817, az irgalmasok kórházára 387, a bányatelepi kórházra 94 beteg esik. Ezek közül a városi kórházban gyógyult 596, meghalt 43, ápolás alatt maradt 180, a többi javulva, vagy javulás nélkül elbocsátott; az irgalmasok kórházában gyógyult 341, meghalt 11, ápolás alatt maradt 22, a többi elbocsátott; a bányatelepi kórházban gyógyult 62, meghalt 7, ápolás alatt maradt 12, a többi elbocsátott.

Élve született Pécs városa területén a lefolyt félévben összesen 496 gyermek, meghalt pedig 346 egyén, a születések tehát a halálozásokat 150 esettel mulják felül, mely felette kedvező arány azonban még fokozódik, ha a kórházakban elhalt idegenek számát (45) a halálozások számából levonjuk, a midőn a születések a halálozásokat — 195 esettel mulják felül.

A kort tekintve, elhalt az élet első

dott, tehát figyelmeztetésem nagyon is indokolt.

Nyugtalanul jártunk fel alá a táborban, már kilenczre járt az óra és még Bemtől semmi hír. Ekkor egyszerre ágyuzás hallatszott Sz. András felől, mely mindinkább közleledett. Kevés vártatva habzó paripán bevágtat egy segéd-tiszt, jelenti Vécseynek, hogy Bem ma reggel átvette a seregvézenyletét; utóhadával útközetbe kényszerített az ellenség által, de tulnyomó erőtl szorítva kénytelen visszavonulni, követvén a sereg zömét, mely teljes visszavonulásban van Temesvár felé; Bemnek parancsát hozta, hogy Vécsey tüsszent vonja össze az ostromló csapatokat, foglaljon figyelő állást a várral szemben, lovasságával és sik ágyúival pedig siessen hozzá. Elgondolhatni Vécsey zavarárt. A művekben elszórt csapatok összevonása több időt kívánt, a nehéz ostromágyuk eltakarítása meg épenséggel lehetetlen. A várórség részéről is erős mozgalom jelentkezett, a várból igen erős tüzelés kezdődött s a csata tájáról is mind közelebb és sűrűbben döngött az ágyuzás. E közben lovaink megérkezvén, rögtön felkaptunk és s, ettünk az ágyuzás felé. Csak nagyhamar t'emerdek székkel találkoztunk, rakva podgyászszal, néppel és sok tiszttel. Egy szakasz huszárral, melyet Vécsey adott mellénk, lehetőleg rendbe hozván az egymásba tólkodó zavart tömeget: a kocsiokon ülő tiszteket vettük kérdőre, miért nincsenek csapatjaiknál; a legtöbben betegséget szinlel-

tek, mit jó színiük és kinézésük mellett nem akartam elhinni szavukra, és mivel a jó szónak engedni nem akartak megboszankodva kardot rántottam és kardlappal vertem le néhányat a kocsiokról. Ugy látszik, Görgey emissariusi már ezt a sereget is megmetyélezték, ebbe is beleverték a fegyverletét elzsméjét; a gyávák és esatauntak mohón kaptak rajta; szöktek, bujtak, ha tehették.

E kis epizod után tovább lovagoltunk; nem sokára csapatokkal találkoztunk, melyek a sz. andrási országúton Temesvár felé vonultak. Régi bács-bánati csapataink voltak, melyek Mór vezérsege alatt annyifényes diadalt vívtak. Hangos éljennel üdvözölték régi vezérüket. De mily ronesolt állapotban kelie viszontlátnunk vitéz bajtársainkat. Kíehezve, kimerülve, csaknem felére lepadva, tisztjeik legtöbbször elhagyva, alig vánszorogtak. A parancsnokok: Lázár ezredes és Rosty őrnagy jelentették Mórnak, hogy Dembinszkynek még tegnap nyert parancsára vonultak vissza Temesvár felé; csak az imént véletlenül tudták meg, hogy Bem vette át a vezényletet, de ettől még semmi parancsot nem vettek. Keserűen panaszkodtak Dembinszkyre, ki a nélkül, hogy döntő csatába bocsátkoznék, Szegedről folytonosan hátrálva, utóhadából mindennap kisebb csapatokat tett ki mindig sokkal erősebb ellenség támadásának és a gyakori veretés tetemes veszteség mellett végkép lehangolta a csapatok lelkiületét. Még hozzá

az is, hogy a világ ezen legtermékenyebb vidékén a sereg mindenben, még kenyérbén is szűkölködött. Így vitte Dembinszky a háborút!

E hadtestat Guyon alatt állott, azonban ő megfoghatatlan könnyelműségéből megfélekezve parancsnoki kötelességéről, magára hagyta hadosztályát, elvágtatott egy csapat huszárral Orczidorf felé, hol az oroszok podgyászát fenyegették.

Mór megállítá mind ezen mind az utánn a vonuló csapatokat, és felállítá csatarendbe; kiküldött őrzáratok által megtudván, hogy Kmetty a beregszói erdőn túl áll. Gál pedig a szent-andrási magoslatokat tartja, ezeket állásáról és intézkedéseiről értesítette. Kisbeeskerek felől folytonosan szólt az ágyú, Bem utóhadára nehezedett az osztrákok főereje. Bem csak néhány zászlóaljjal és egy pár üteggel makacsul küzdött az ellenséggel. Régi hibája, hogy a csata hevében a katona felélt feleli a vezért; ma is megint vakon rohant a csatába, mit sem törődve a fősereggel; még annyi időt sem vett magának, hogy serege erejéről, állásáról tudomást szerzett volna, valószínűleg még azt sem tudta, kik a dandár és osztály parancsnokok. E közben az ágyuzás mind közelebb döngött. Bemet erősen szorítják; vágatva jön egy huszár ordonance: Bem tábornok parancsolja: előre. Szerencse, hogy ekkorra már befejeztük a csapatok csatarendbe állítását, mit azonban Bem nem tudhatott, így hát könnyű volt Bem laconikus és min-

évben 110, 1—5 évig 30, 5—20 évig 26, 20—30 évig 31, 30—40 évig 29, 40—60 évig 57, 60—80 évig 56, 80-on túl 7. köztük egy 91 éves özvegy.

Rendkívüli halálozás a lefolyt félévben 10 fordult elő, egy esetben idegen erőszak, 4 ízben öngyilkosság, 5 esetben pedig véletlen baleset volt a halál oka.

A piacra hozott élelmi cikkek és tápanyagok a kerületi orvosok által ellenőriztettek, és e félév folyamán éretlen gyümölcsök 16 ízben, gyanus gomba 13 ízben, romlott 6 ízben, hamisított tej 8 ízben, hurka nemiek 3 ízben lőnek kifogásolva, elkobozva és megsemmisítve.

A vendéglősök, kávéosok, zukrászok özsére és kimérésre használt edények megvizsgáltatván, a vasedények jól zománcozva, a réz edények pedig jól ónozva találtak.

Törvényhatósági élet.

Baranyamegye küzigi bizottsága e hó 15-én tartotta ülését, Perczel Miklós főispán ur elnöke alatt. Először a félévi jelentések olvastattak fel.

Alispán ur jelentése a megyei viszonyokról nem tartalmaz semmi különösen említésre méltót; kivándorlási eset egy fordult elő; tüzet 50; — fegyelmi ügy volt egy, mely végleg elintéztetett; egylet van a megyében 69. A gabona termés általában kielégítő volt ugy mennyiség, mint minőség tekintetében, a bortermés kevésbé felelt meg a várakozásnak.

Felolvastattott a miniszter. rendelet, melyben Dömötör segédtanfelügyelő ellen a fegyelmi eljárást rendelő határozat helyben hagyatik; a vizsgálat teljesítésével Bartosságh Imre főjegyző bizatik meg.

A katona-elbocsátási ügyek elintézése újabbán a szolgabírák és a hadkieg. parancsnokság hatáskörébe lévén utalva, a megye felterjesztést intéz a miniszteriumhoz, hogy az e nemű ügyek elintézése czelszerűségi szempontból is az alispánra bizassék.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint a mult félévben 45 rendes és rendkívüli ülés tartatott, elintéztetett 6205 ügyszám, hátralék 580 szám. Nagykorosított 43 árva; a gondnokság alatt lévők száma 5-el szaporodott.

den más intézkedés nélküli parancsát követni. Az egész sereg megindult és bátran nyomult előre; kevés vártatra két osztály Boesky huszár rohant felénk, ezek egy ellenséges lovas csapat által visszaveretve, egy ágyú üteget cserben hagytak, láttunkra megállottak. Mór keményen megszidta őket, újra tüzbe parancsolta, mit azután estvéig derekasan megis álltak. Ez alatt az ellenség is fejlődven szemben, az ágyúzás megindult mindkét oldalról. Mór ekkor elküldött, keresztén fel Bemét jelenem neki itt létét, a sereg állását és eddigi mozdulatait; kérem. tudatni további szándékát, hogy ő is ahhoz képest működhesen.

A Beregsió patak mellett egy hidnál lettem Bemét; a földön ült, jobbra-balra az árokban lelapulva, két század német legionárius fedezete mellett, csupán egy üteg ágyúval küzdött legalább két angyi osztrák ágyú ellen; mosolygó arczczal fogadta jelentésemet, köszönté Perczel tábornoknak, hogy igéretét beváltotta, helyeselt intézkedéseit, kért: lovagolnék tüstént vissza, mondanám meg Mórnak, rendeljen általános támadást; panaszlá, hogy egy kis sérülés a halántékán elkábította, leesett lováról, de már ismét jól érzi magát, és rögtön követni og a fősergehez. (Folyt. köv.)

Az árvák ingatlan vagyona áll:

2335 lakházbólkereszközben	411.000 frt.
20.000 hold földből	1.900.000 „
felszerelésben	68.000 frt.

Összesen tehát mintegy 2379.000 fr. ért

A pénztári mérlegből megemlítjük, hogy új kölcsön kiadott 36.000 frt, visszafizetett 53.000 frt. — Tetemes összeget képviselnek a kamathátralékok, ámde ezek behajtása iránt a kellő intézkedések megtették.

Me gy ei fő ügy é sz jelentésében a havi kimutatások összegezték.

Fő orvos jelentéséből örömmel halljuk, hogy az egészségügyi viszonyok általában kedvezők.

Kir. ügyészség jelentése szerint az új börtön építkezés már megkezdett, ez évi október végeig be fog fejeztetni; a rabok létszáma legnagyobb volt m. é. szept. 20-án 179 — legkisebb decz. 30-án 138 egyén. Az egészségi állapot kielégítő, halálozás volt 1; orvosi észlelés alá vett 4 egyén közül elmebetegnek egy találtott, betegség járványosan fel nem lépett.

Az adófelügyelő jelentése szerint 1882. év második felében befolyt 981.000 frt, ugy, hogy a folyó tartozás fedeztetvén, a 362.500 frt adóhátralék 121.200 frtra kevesbedett.

Az államépítészeti hivatal főnöke sem saját ügyköréből, sem a pósta és táviratára nézve semmi különösen említésre méltót nem jelent; megtörténtek a kazán-megvizsgálások; felállított 12 új pósta.

Kir. tanfelügyelő statisztikája több ivre terjed, igen érdekes adatokat tartalmaz, sajnos, hogy egyszeri hallásra mindent meg nem jegyezhetünk. Mégis kivettük abból, hogy a megye lakossága 297.288 lélek, ezekből tanköteles 43.342, kik közül 90.67 s a magántanulókat is beleszámítva, 91.80% járt tényleg iskolába, noha 45 községnek még mindig nincs saját iskolája.

A tankötelesek közül katolikus 29.000, magyar 19.000, német majd ugyanennyi. Iskola van 410, tanterem 522; faiskola 339; tornahelyiség 120. Az iskolák közül magyar tannyelvű 194, magyar-német 110, magyar-szerb 15, német 47, szerb 15, horvát 7. Legszébb eredményt a magán és a zsidó iskolák mutatnak fel, ezután az ágostai, a községi és a katolikus felekezeti; gyengébbek a helvét hitfelekezeti iskolái, míg a görög keletiéknél a tanítás nagyobbrészt az olvasás, írás és a számolás elemeire szorítkozik.

Iskolai vagyon jövedelme	
kézpénzben	135.000 frt.
terményekben	145.000 „

Összesen: 280.000 frt.

melyből a személyi járandóságok 241.000 frttal fedeztetvén, dologi kiadásokra maradt 39.000 frt.

A megyei adózás arányitva, az adó 16 százaléka fordított a tanügyre, s egy gyermek tanítása átlag 7 frtba került.

Van a megyében 122 iskolai és 40 népkönyvtár, 5 tanító egylet.

A felekezeti tanfelügyelőségek buzgón járnak el hivatásukban, a görög keleti egyház hatóság intézkedései az iskolák rendezése és a magyar nyelv tanítása körül, kiváltképen említést érdemelnek.

Következvén a havi jelentések felolvastatik a miniszteri rendelet, mely a mohácsi vasuti vendéglősnek, a székes italok kimérését eltöltő bizotts. határozat elleni felfolyamodását, elutasítja.

A Kelemen János-féle hagyatéki ügy a fél kérelmére függőben tartatni, az iratok árvaszéknek kiadatni határozattak.

Duna-Szekes közönségének kérvénye, melyben dunai védtöltését a megye részére kövezett-utnak felajánlja, a közgyűléshez tétetik át.

Néhány katona-elbocsátási és nősülési ügy előadása után, az árvaszéki elnök olvassa fel jelentését, melyből kiemelendő hogy a mult hóban 74 új hagyaték jelentett be, és a gyámpénztárból 22 folyamodó részére 5500 frt kölcsön szavaztatott meg.

Me gy ei ügy é sz 5 kincstári ügyben kért végrehajtást, behajtott mintegy 2000 frtot, és pedig 1600 frtot az árvaszék, 400 frtot az állam részére.

Fő orvos jelentése szerint az egészségügyi viszonyok kedvezők, bár a hurutos bántalmak, tüdőbajok gyakrabban, de enyhé lefolyással mutatkoztak.

A kir. ügyészség fogházában, habár decz. 14-én a munkácsi fegyintézetbe 10, a mária nostraiba 2, a váci ker. börtönbe 3 egyén szállítottat el, mégis 138 személy maradt letartóztatva, kik közül azonban csak 10 van vizsg. fogságban. Rabtartási költség megtérített 434 frt 92 kr.

A kir. adófelügyelő jelentése szerint a mult hóban 132.000 frt. adó és illeték fizettetett be, ez az 1881. évi december havi eredményénél 9.300 frttal kedvezőlenebb; hadmentességi díj hátralék volt 59.500 frt, befizettetett 51.000 frt, hátralékban maradt 8500 frt. Mint be nem szedhető adó, illeték, és hadmentességi díj, mintegy 2400 frt. rendeltetett leiratni. Adó és illeték tartozás miatt 6 adós ingatlanaira rendeltetett végrehajtás.

Az államépítészeti hivatal a kazán-vizsgálatokkal volt elfoglalva; a postaügyi rendeletek bemutatattván, levéltárba helyeztetnek.

Kir. tanfelügyelő jelenti, hogy az iskolaszékek választására az előintézkedések megtették; bemutat többféle kimutatásokat. Az érkezett miniszteri rendeletek közül érdekesebbek:

A görög keleti felekezeti iskolák rendezése tárgyában,

A nagykozári iskola építés tárgyában. A mohácsi óvoda részére 188²/₃-ra utalványozott 100 frt. államsegély tárgyában kibocsátottak.

Szajk és Nádasd községek az isk. alapvagyon jövedelmét előleges engedély nélkül felhasználták, ez utólag a miniszterium által jóváhagyatott.

A miniszter az udvardi, a bizottság a mohácsi bírót, a reájuk megszabott bírság alól felmenti.

Fischer Lipót fekedti plebános megbírságolása, ugy Nagy-Kozár községebeli több lakósnak azon kérvénye tárgyában, hogy a községi iskola ismét felekezeti változtatassék, a miniszteriumhoz véleményes jelentések terjesztetnek fel.

Szeifricz István kanonok, egyházmegyei tanfelügyelő megengedtetni kéri, hogy az

isk. alapok jövedelmei a kath. iskolák javára minden megszerítés nélkül felhasználhatassanak; a kérelemnek hely nem adható, mert miniszt. rendeleteken alapuló intézkedések megváltoztatására a bizottság nem jogosult.

Frosch Károly siklósi tanító díjlevele megerősítették; a vaiszlói isk. szék elleni vizsgálat, a rosztalás kimondásával befejeztetik.

Megyes püspök átirata alapján a bícséri és zoóki jegyzők utasítatnak, hogy a bícséri iskola építés ügyében hozzájuk intézett megkereséseknek eleget tegyenek.

Végül felvetették a kopácsi halászati ügyben Kopács község bírájának a szolgabírói határozatot helybenhagyó alispáni határozat ellen benyújtott felebbezése; némi vita után kimondatott, hogy a felebbezés visszautasítottatik, mert két egybehangzó határozat ellen nincs helye további felebbezésnek, egyttal azonban határozatba ment, hogy ezen visszás, méltánytalan, sőt igazságellenes helyzetnek megszüntetése, annak törvényhozási uton, a halászati ügy rendezése által leendő orvoslása végett, a miniszteriumhoz felterjesztés intéztesse.

A jövő ülés napja febr. 13-ra kitűzve, az ülés feloszlott.

Országgyűlés.

A képviselőház január hó 15-ki ülésében az 1881. évi IV. czikknek módosítása volt napirenden; — a tozikk — a kávé-, sör- és cukor fogyasztási adókról szól, melyeket a kormány oly értelemben kíván módosítani, hogy a kávéfogyasztási adó megszüntetessék, a cukor és sörfogyasztási adó emeltesse.

A kávéadó megszüntetendő azért, mert a vámtarifa revisiója folytán a kávéra vetett vámemelés által eléretett az, amit a fentebbi törvény célzott.

A cukor és sörfogyasztási adó is emelhető; az első, mert a cukorgyártás tudományos alapokon való haladása következtében a cukor ára leszállt és így a fogyasztó közönség a csekély adóemelését könnyen elbirja. A pénzügyminiszter számítása szerint, ha egy egyévre 4 kiló cukorfogyasztást veszünk fel 4 krajcárnyi adóemeléssel, akkor is csak 16 krajcár teszen ki a többlet; már pedig a társadalom azon osztályai, melyek cukrot fogyasztanak, ezt az áldozatot az állam pénzügyei rendezése céljából könnyen meghozhatják.

A sör fogyasztási adó is azzal indokolható, hogy a gyártás nagyobb lendületet nyert, a mi nagyobb fogyasztásra, és így nagyobb adóképességre enged következtetni. Különben is az adóemelés oly csekély, hogy egy pohárnál alig tesz ki $\frac{1}{6}$ krajcárnyi mennyiséget.

A javaslat ellen szölt Helffy és Horászky, a ház azonban, Szapáry pénzügyminiszter és Hegedűs Sándor előadó felszólalása után, 43 szótöbbséggel azt elfogadta.

A január 16-ki ülésben a képviselőház a pénzügyi törvényeknél elhelyezett tökékből folyó jövedelemnek megadóztatásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalta.

A törvényjavaslat célja: 10% betéti adó által, az állam részére körülbelül egy milliót meghaladó tiszta jövedelmet nyerni. Az adóalapok közül eddigél ezen alap volt legkevésbé megterhelve és így indokolt, hogy terhes adóviszonyaink között az adóteher aránylagosan felosztassék és minden adóalapot lehetőség szerint egyenlően érintsen.

A pénzügyminiszter kimutatta, hogy 322 pénzintézet közül csak 50 van olyan,

mely 10%-kon alul, — 272 olyan, mely 10%-kon felül és 123 olyan, mely 20%-kon felül ad osztalékot. Igazságos tehát, hogy azok, kik tőkájuk után ilyen százaléku jövedelmet nyernek, — ezen jövedelem 10%-ával az állam terhei viseléséhez járuljanak, annál is inkább, mert tudvalevőleg azok, kiknek jövedelme a százalékokból ered, a társadalom azon osztályához tartoznak, mely rendszerint vagyonosabb voltánál fogva ezen adóemelés alig érzi meg.

Mielőtt ezen tjavaslat letárgyaltatott volna, Tiszta Kálmán miniszterelnök, Istóczy Győzőnek a Wimpffen Hirsch-féle ügyben tett interpellációjára válaszolt.

A válasz, melyet a miniszterelnök Wimpffennek a külügyminiszterhez intézett sajátkezi levélre és gróf Traunnak, a Wimpffen gyermekei gondokának táviratára alapított, lényegileg abban áll, hogy a „Deutsches Tagblatt”-ban közzétett, gróf Wimpffen által Hirschhez állított intézett levél valótlan, és elejétől végig koholmány.

A ház, de maga az interpelláló is, a választ tudomásul vette.

Külpolitika szempontjából legfontosabb esemény, Napolen Jeromos herceg fellépése Franciaországban. — A herceg egy kiáltványt bocsátott ki, melyben az állam jelen szervezetét, annak alkotmányát és az összes főbb állami intézményeket olyanoknak tünteti fel, melyek a nép souverénitásával ellenkeznek — mert nem a nép hozzájárulásával hoztak létre. — A herceg a napoleoni tradíciókat ajánlja Franciaország figyelmébe, melyek lényege az, hogy a nép plebiszituma van hivatalra dönteni az állam-szervezet formái felett. Miután a kiáltvány a francia államot jelen republicai szervezetében megtámadja, a herceg elfogatótt és ügye a büntető bíróság kezébe van letéve. — A képviselőházban indítvány tétetett, hogy a Franciaországban uralkodott családok az állam-területéről kiutasítsassanak.

Hirek.

Károly Ignác plebános ur, egy széphanon tartott levél kíséretében a következő kimutatást küldte be szerkesztőségünkhez, mint Győrváros és környéke árvízszújtotta lakosainak részére egybegyűjtött segélyadományok jegyzékét. E magasztos célra adakoztak: Károly Ignác 5 frt, Erreth Antal 5 frt, Erreth Kálmán 3 frt, Erreth Anna 2 frt, Krautzak János 3 frt, Mendlik Agoston 5 frt, Pintér József 3 frt, Rath M. 1 frt, Lill János 1 frt, Haidekker Antalné 1 frt, dr. Erreth Lajos 5 frt, Erreth János 5 frt, Jankovics Hugó 2 frt, Rueprecht Katalin 2 frt, Kovácsics József 1 frt, Jankovits Sándor 2 frt, Szuly János 3 frt, N. N. 50 kr., Szauder Gusztáv 5 frt, Kovácsics Károly 1 frt, Weidinger Ferenc 3 frt, Piacsek Margit 50 kr., Weber Ferenc 2 frt, Sipőcz István 3 frt, Stadler Mór okl. gyógyszer. 1 frt, Niehold Mihály, okl. gyógyszer. 1 frt, Maass B. 5 frt, Károly Mátyás 1 frt, összesen 72 frt. Mint az igen tisztelt plebános ur leveléből értesülünk, kimutatott összeget már elküldte rendeltetési helyére.

Jelentsik Vincze honvédezedes bucsu-estélye. A legfelsőbb rendeletre, a budapesti 79. honvéd dandárhoz parancsnoki minőségben áthelyezett Jelentsik Vincze ezredesnek f. hó 13-án volt bucsulakomája a „Vadember”-ben, mely alkalommal teljes mértékben nyilatkozott alantas tisztjeinek ragaszkodása és szeretete, melyet az ezredes ur férfias jellemével, igazságszeretettel és lovagiasságával itt kivított. Fél nyolc órakor vette kezdetét az ünnepélyes est, midőn is az ezredes, Dankó „Rákóczi”-jának hangjai közben, a fényes társaságban megjelent. A

gazdag menu végeztével Jelentsik ezredes nyitotta meg a felköszöntők sorozatát, a Király ö felségére emelvén poharat; mire igazi magyar szokásomra egymást követették a legtalpraesettebb toasztok s bizonyosságát vettük egyrészt honvédségünk intelligens karakterének, másrészt jeles hazafiáságának. Patti ezredes, mint utódja a távozó ezredesnek, kiváló szerencsével tudja be, hogy ily jeles karban álló dandárt vehet át, mely ugy szólván mintául szolgálhat a honvédség szervezetében. Halász százados Hollán Ernő altábornagyra, a kerület jeles parancsnokára emel poharat, — mire beszálltak még Kocsis Sándor és Kiss György főhadnagyok, továbbá Léka, Kiss Győző és több hadnagy, Szöllösi és Huszárszázados, stb. stb.; mindegyik különböző erőnyeit hangoztatván szeretett ezredesüknek. A lakoma késő éjjel után végződött s mindenki a legjobb hangulatban és felemelő érzülettel távozott. — Városunk társadalmát csakugyan igen jeles embertől fogszja meg e változás. Mint katona egyike volt azon embereknek, kik midőn szigorúságot kell gyakorolni, jóatyaként elfordulnak, hogy fájdalomuk jeleit elrejtse, — a társaságban pedig, a polgárság vonalmát is teljesen bírta, mint igazi magyar gentleman. Kísérje őt az ég szerencsével új állomásán.

Közvacsora. A pécsi jótékony nőegylet a legközelebbi napokban tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy f. é. február hó 5-én közvacsorát fog rendezni, melynek tiszta jövedelmében a mohácsi árvízkiárusultak javára fordítatik. Reméljük, hogy az előbbi évekből kedélyességükkel fogva ismeretes közvacsoráknak az idén is hasonló eredményű folytatása lesz, már azon cél tekintetéből is, hogy a jövedelem jés részével megyebeli lakostársaink szerencsétlen sorának enyhítéséhez gyengéd női kezek által járulhatunk.

Felolvasás. A „pécsi kereskedelmi önképző és betegsegélyző-egylet”-ben múltkorra kitűzött, de Arányi Dezső ur be- tegsége miatt elmaradt felolvasást: A népszállása a társadalomban” cím alatt Arányi ur f. hó 21-én, vasárnap délután 4 $\frac{1}{4}$ órakor fogja az egylet helyiségében (király-utca 37. sz. 1. emelet) megtartani.

Kimutatás az árvák s gondnokolt ingatlan vagyonáról, mely a megyei árvások nyilvántartásában van. Az 1882. június hó végével gyámság alatt állott 11305. u. a. év második felében gyámság alá került 767 kiskoru, összesen 12072. A múlt év második felében gyámság alól felszabadult teljes koruság által 182, nagykorúsítás által 40, férjhezmenetel folytán 145, elhalálozás következtében 43, tehát gyámság alatt maradt 11662 kiskoru. Ezek közül 412 vagyontalán, 7116 késpénz és értékben bírja vagyonát, 4134 pedig fekvőségekben. Ez utóbbiak után nyilvántartatik 2335 lak-ház, 411,996 frt 40 $\frac{1}{2}$ kr. értékben, 20900 hold (1600 négysz. öles) fekvőség 1.904,714 frt 6 $\frac{1}{2}$ kr., 68,520 frt 51 $\frac{1}{2}$ kr. éró gazdasági felszerelés, összesen 2.385.120 frt 8 $\frac{1}{2}$ kr. Az ingatlan birtokokat terhelő adósság összege 252.598 frt 63 kr. Tűzkár ellen az utolsó felében 920 biztosítás fordult elő.

Uj gyógyszer-tár. Csurgai Kálmán okl. gyógyszerész a belügyminiszteriumtól engedélyt nyert arra, hogy baranyamegyei D. Szekesön egy személyes üzleti jogu gyógyszer-tárt felállíthasson. Ezen községbe, a mely egy közeg. körnek is a központja, most orvos is szükségeltetik, aki 400 frtnyi körorvosi fizetésre se mellett szép magánykoraatra számíthat. Azon orvosok, akik a duna-szekesői állomásra reflectálnak, sziveskedjenek a további megtudandók iránt Csurgai urhoz (Budapest, kerepesi-ut 11. szám) fordulni.

A mohácsi kaszinó f. hó 14-én tartotta tisztújító közgyűlést, mely alkalommal megválasztották: Elnöknek Deuts Lipót, al-

elnöknek Linzer Victor, igazgatónak Kerese Imre, ügyésznek Varga Alajos, könyvtárnoknak Herr Miklós, I. jegyzőnek Sulik Károly, II. jegyzőnek Oertsen Ottó, pénztárnoknak Klombauer István. Választmányi tagoknak: Goocs Gyula, Sey Lajos, Szedresy Adolf, Szlamay Ignác, Hoffmann Ignác, dr. Serly Sándor, Freund Mór, Bubreg Ferenc, Millich Péter, Sepáts József, Weisz Ferenc, Mindszenty Aurel, Wanke Ferenc, Percezel Ferenc, Witt József, Auher N. János, Stajevits Pál, Jezevits Károly, Temer Antal, Klombauer Antal, Bene Károly. Póttagok nak: Brand János, Heber József.

Arányi Deszö szintársulatunk kedvenc tagja hosszas betegsége után ma lép fel először. Színre kerül a „Kis hercege”. A nemrégiben hirdetett felolvasásáról „A színes állás a társadalomban” pedig vasárnap fogja megtartani a kereskedő ifjak helyiségében.

Valahára. A gazdasági bizottság elhatározta, hogy a legközelebbi közgyűlésben javaslatba fogja hozni a siklósi utca átközvezését a „Vad ember” szállólótól, a Majláth utcáig. Az egész utca következő 20676 frtba fog kerülni, mely három éven át lesz törlesztendő. Ezenkívül a felső vámbház utca részbeni kikövezésére az idén 2000 forint hozatik előirányzatba.

A megyei tisztviselők nyugdíjintézetének kérdése újabb időben mindegyre szélesebb körben foglalkoztatja a megyei törvényhatóságait. Daczára azon nehezítő körülménynek, hogy a hat évenként ismétlődő tisztújítás a megyei tisztviselők nyugdíjintézetének teljesen szabatos számadatokon való megalakítását, a rendelkezésre álló hozzávetőleges statisztikai adatok alapul vétele mellett is igen kérdésessé teszi. — már ez idő szerint is vannak megyei törvényhatóságok, melyek az alapszabályokat maguk részére kidolgozták a megerősítés végett a belügyminiszterhez felterjesztették. Ilyenekül Arad, Torontál és Zemplénmegyéket említjük föl. A nyugdíj 10 évi szolgálathoz van kötve s ennyi szolgálati év után a munkaképtelenség, vagy a tisztújításkor meg nem választás esetében, az utolsó évi fizetés 40 százalékában állapították meg a nyugdíjak, melyekhez minden további évi szolgálat után 2 százalék-pótlék járul. 40 évi szolgálat után, munkaképtelenség esetének bekövetkezése nélkül is, teljes fizetéssel való nyugdíjazásnak van helye. Baranyamegyére nézve tudunkkal annak idején még Jamnitzky helyettes főjegyző egy igen szép ily tervezetet dolgozott ki.

Üdvös rendszabályt léptetett a városi kapitányság életbe akkor, midőn elhatározta, hogy a mérésárok mértékét ezentúl ellenőriztetni fogja. A legelső alkalommal — tegnapelőtt — több mérésrost „látogatott” meg a rendőrség s talált is kettőnél hami mértékeket. Az egyiknél $\frac{1}{2}$ kilóból 8 deka, 2 kilóból 40 deka hiányzott. Az illetők ellen a kapitányság szigorúan fog eljárni.

Színházi hírek. Legközelebb a rég hirdetett „Furcsa háború” Strauss hírneves operetteje kerül színre. Pálffy Nina jutalomjátéka „A szép leányok” Csiky új népszínműve, nem, mint mult színműnkben irtuk, ma, hanem kedden lesz.

Csőd. Jirusek József pécsi puskaműves vagyona felett a csőd kimondatott; esődbiztos Kissfaludy Imre tszéki bíró, tömeggondnok Sziebert Nándor, helyettes tömeggondnok Dr. Krasznay Jenő. Bejelentési határidő március 3-ik, felszámolási határidő március 31-ik, a csődválasztmányi megalakítására határidő április 4-ik napja **Öngyilkosság.** Rohonci születésű, 29 éves Wenzel József, 67-ik honvédszászlóaljbeli tőrzsörmeister e hó 17-én reggel, a sáortábor környékén felakasztotta magát. Midőn észrevették, rögtön lementették, de már későn. Hátrahagyott leveléből kitűnik, hogy az öngyilkosságot gyógyíthatatlan betegsége tudatában követte el. Levelében hátrahagyott 900 frtnyi vagyonából 500 forintot

temetésére rendelt fordítottai és kikötötte, hogy az zene, dalárda és két ref. lelkes közreműködésével történjék.

Táncvigalom. A villányi olvasó-kör 1883. február 3-án a „Fehér hajó” vendéglőben zártkörű táncestélyt rendez. A zenét Dankó Gyula pécsi zenekara szolgáltatja. Belépti-díj személyenkint 1 frt, családjegy 3 frt.

Milyenek a mai cselédok? Két diszpédányt fogott el tegnap a rendőrség. Az egyik Schober C., ki gazdájától nagy mennyiségű fehérműt és különböző ezüst pénzeket tolvajolt el, a másik Hosszu Teréz, ki a tulajdon fogalmát tévesztve, gazdájá holmiját lassankint elhordta. Az elsőnél 13 db álkulcsot talált a rendőrség. Mindkettő átadatott az ügyésznek.

Vesztett kutya. E hó 17-én vesztett kutya szalagált a városban, mely több kutyát, két kis leányt és egy férfit megmárt. A megharapottak orvosi kezelés alá vették s a rendőrség embereket küldött ki a kutya felhajtására és lebunkozására; azonban sikertelenül, mert a kutyát nem találták meg.

Színház és művészet.

Szerdán Kissné-Árpási Katicza jutalmára színre került „Kapitány kisasszony”; Genée gyönyörű, dallamos operetteje; s amár a közönséget Ujházi vendégjátéka meglehetősen kimerítette, a ház mégis egészen megtelt, mi világos bizonyítéka annak, mennyire sikerült Kissné asszonynak magát a közönség kedvencévé tenni s elismerését kivívni. A jutalmazottat gyönyörű koszorúval tüntették ki, melyen a szalag helyét egy egész ruhára való fehér selyemkeme pótolta. Az előadásról csak annyit mondunk, hogy a saison alatt alig volt hozzá hasonló rossz, noha az ilyenekben élegégg bővelkedünk; s hogy a közönség legnagyobb része a házat nem hagyta el idő előtt, az egyesegyedül Kissné asszony (Fanchette) és Kiss (Don Januario) érdeme, ki mellett különben még Fekete (Queretand) is meg kell említenünk. De, hogy az operette nem ment össze, hogy a karok hamisan énekeltek, nem vádként akarjuk mondani, mert hisz oly emberektől, kik azt az egy pár nyomorult garast elkése s akkor is csak krajezáronkint kapják, többet joggal várni nem lehet. — E kellemes zenéjű s hatásos sceniázzal bíró operette ezelőtt négy évvel kitűnően ment, fényesen volt kiállítva s cassadarabot képezett; de az ily silány föllevenítés után nem merjük állítani, hogy az idén is azzá lesz.

Csütörtökön megkaptuk valahára Csiky Gergely új bohózatát: „A kaviár”-t, mit különben épen olyan jól kulimásznak is lehetne elnevezni. Ha nem írják ki, hogy ezt Csiky írta, nem hiszjük el. Bohózatban nem kívánunk ugyan sem terjedelmes, sem indokolt cselekvényt, sem lelkesítő nagy-szerű eszméket, de igen kisánunk humoros alakokat, élcezt, nyelvezetet, csoportosítást, szóval színpadi hatást; s mind ennek a darabban nincs nyoma. Egy hőbortos gyógyszerész eljön a fővárosba, kalandokat, — kaviárt keresni, beleköt egy volt léghajósnőbe, ki minden áron férjhez akar menni; a bonyodalmat egy hajóskapitány szövi, ki e légművésznőt magával hozta, de most szabadulni kívánna tőle, mert egy — három vén nő rokona által nevelt s elég gazdagon kiházasítandó fiatal leányt óhajt nőül venni. Ez a darab rövid veleje; ehez járul még néhány otromba képtelenség, erőszakolt jelenet és epizod, egy tuccat pofonítás, majom, czapa, bagoly, számár s egyéb hasonló élcezes cimezgetés applikálása s a darab — noha három óra hosszant eltart — készen van. Játszva is oly jól lett a darab, hogy az ember mindig segíteni szeretett volna s különösen Bokor talált alkalmat, hajlamának szabad folyást engedni, azaz oly éktelenül kiabálni, hogy a közönség

akarata ellenére is fülelhez kapkodott. Nem hiába oly eledel ez a kaviár, mit ritka ember szeret s ha megeszi, szentül nincs rendén a gyomra; ez a „Kaviár” azonban még a legjobb gyomrot is elrontja, különösen, ha úgy találják fel, mint a hogy ez alkalommal nekünk nyújtották; példa rá a közönség általános unalma s egyhangu elvető ítélete.

Irodalom.

Beküldetett a Dr. Kaufmann Ernő által szerkesztett „Rovarászati lapok” első füzetét; tartalma: Adatok a budapest-vidéki növénytetvek faunájának ismertetéséhez Szépligetét Victortól, rovarászati képek a magyar alföldi fűtöhomok pusztáiról Sajó Károlytól. Trombitás a Bombus-fészkekben Dr. Hoffner Edéltől. A burgonyának egy újabb elensége és apróságok, egy irodalmi tudósítás. — A mint a tartalomról kitűnik, a füzet elég változatosággal van szerkesztve. Ajánljuk a tudomány, de főképp a rovarászat pártolójának.

„Koszoru” a Petőfi-társaság heti közlönye január 14-én érdekes tartalommal jelent meg. „A rossz materia” Mikszáth Kálmán kitűnő elbeszélése után B. Büttner Lina „Aphorismái” következnek, majd Margitay Dezső, „Őszi verőfény” című regényének folytatása. Azután Névy László felolvasása Ára János emlékezetéről, „Ida,” Rákosi Jenő vigjátékának bírálata, „Öngyilkosok” Vértessy Arnold könyvének ismertetése, végül „Vegyesek.” E kitűnően szerkesztett szépirodalmi heti közlönyre előzetesetki Budapest IV., váci utca 1. Aigner Lajos kiadónál, egész évre 8 frttal.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru és érték-tőzsdén.

Budapest, 1883. januárius 19-én.

	Pénzbeli árfó.
1 Magyar aranyáradék 6%	118 52
2 Magyar aranyáradék 4%	85 70
3 Magyar papíráradék 5%	85 25
4 Magyar vasuti kölcsön	134 50
5 Magyar földterhentesítési kötvény	98 25
6 Temes-bánati „ „	97 —
7 Erdélyi „ „	98 50
8 Magyar szőlődzsma váltásági „	98 —
9 Nagy nyeremény sorsjegykölcsön	113 75
10 Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	109 —
11 Osztrák járadék papírban	77 10
12 „ „ ezüstben	77 75
13 „ „ aranyban	94 10
14 Osztrák-magyar bankrészevény	830 —
15 Magyar hitelbank részevény	275 —
16 Osztrák hitelintézet „	282 10
17 Cs. és kir. arany	5 64
18 20 frankos arany (Napoleon'dor)	9 50
19 Német birodalmi márka	58 70

Közlökedés.

A vasut menetrendje.

Indulás:	Érkezés:
Pécsről Budapestre	Budapestről Pécsre
11 ó. 28 p. délelőtt	5 óra 35 perc este
Pécsről Barcsra	Barcsról Pécsre
6 óra 40 perc reggel	10 óra 58 perc délelőtt
5 óra 50 perc este.	10 óra 7 perc este
Pécsről Mohácsra	Mohácsról Pécsre
6 o. 22 p. r., 11. 15 p. d. e.	6 ó. 20 p. reg., 5 ó. 36 p. d. u.
10 óra 34 perc este.	8 óra 47 perc este.

Laptulajdonos: Fekete Mihály.

Felélős szerkesztő: Bodó István.

Nyilt-tér.

Kepes Kálmán Pécsett,

Széchenyi-tér, Zsolnay-féle házban, ajánlja dúsán ellátott, raktárát, melyben nagy választékban kaphatók mindentéle postó-, selyem és gyapot-ruhakelmék Longshawlok és kendők; továbbá Rumburgi-, Hollandi- és Creász ezérna-vásznak, asztalmentiek, canafász és ággyerítők, valamint minden idényre mindennemű kész

női-köpenyek, bundák és otthonkák,

(Jaquet.)

a legjutányosabb áron.

Kaphatók mindenféle pokrócz és futószőnyegek is.

Nyilvános aláírás!

Magyar veres-kereszt egyleti sorsjegyekre.

Évenként 3 huzás.

1. huzás márczius 1-én.

Főnyeremény 120.000 frt o. é.

Legkisebb nyeremény, melylyel minden sorsjegy kihuzatik, 6 frtól 10 frtig.

A nyeremények teljesen díj- és illeték-mentesek.

 Egy sorsjegy ára 6 frt 50 kr.

melyre az aláírás alkalmával 2 frt leteendő.

Bejelentések az eredeti feltételek mellett **csakis f. hó 22-ig** fogadtatnak el

Ullmann M. Károly bank- és váltó-üzletében Pécssett.

A téli idényre!

 Valódi Jam., Cuba és Brazíliai

RUM

Chinai és Orosz THEA, Franciaia és Angol

THEA SÜTEMÉNY.

Ugy **czukrot, kávé, déli gyümölcsöt és Likőröket** a legnagyobb mennyiségben ajánl

42

Cserei Antal,

Pécssett, Lyceum átlében

Tiz éves valódi francia cognac
3.50, 1.80.

Angol rum palackja 1.80, 90, 45. kr.
Legfinomabb jamaika rum

1.60, 80., 40., kr.

Cuba rum literes üvegben 1 frt.

Legfinomabb theák, császár keverék,
mandarin, pecco, chouchon kilója

4—12 frt.

Kiváló finomsága thea sütemények
kilója 2 frt 40

Valódi francia pezsgők: Delbeck, Röderer, Cliquot, Juibert czégtől.

Magyar pezsgők „Kincsem“ frt. 2.25.

” ” ” frt. 1.50.

” ” ” frt. 1.20.

Pécsi asztali és pecsénye borok
Benedictiner 5, 3, és 1 frt 50 kros üvegekben.
Finom liqueurök nagy választékban, ugyszinte magyar, angol és francia mustárok, valamint szarvas gomba, champion, macidouen és sardínák különféle nagyságban és minőségben kaphatók

EIZER JÁNOS kereskedésében.

Pécssett Széchenyi-tér Oertzen-ház.

 Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettnek.

34

VARRÓGÉPEK!

Legnagyobb választékban kaphatók gyári áron
részletfizetésre

OBETKO K.

első pécsi varrógép kereskedésében. (Városházépület.)

Igen alkalmas ünnepi ajándék.

Nélkülözhetlen minden háztartásnál.

Készpénzfizetésnél

5 forint

engedmény
Használhatlan gépek becséreltetnek s mint készpénz elfogadtatik.

Javítások elfogadtatnak.

Öt évi írásbeli jótállás adatik.

50

Aláírási felhívás a magyar vörös-kereszt sorsjegyekre mely sorsjegyek adó- és bélyeg-mentesek.

E hó 22-én lehet a magyar vörös-kereszt sorsjegyekre á 6 frt 50 krnyi kibocsátási ár mellett darabonként 2 frtnyi felpénz lefizetés mellett, aláírni.

Aláírásokat elfogad

SCHREIBER G. E.

váltóháza, Budapest Kristóf-tér 6. szám.

73

A magyarországi vöröskereszt-egylet sorsjegykölcse.

ALÁÍRÁS

a magyarországi vöröskereszt-egylet
400.000 darab 5 frt o. é. névértékű sorsjegyére

darabonként 6 frt 50 kr. o. é. árfolyam mellett.

A magyar országos bank részvénytársulat a magyarországi vöröskereszt-egylet által kibocsátott és a tőzsdén hivatalosan jegyzendő 800.000 db. sorsjegyből 400.000 dbot a következő feltételek mellett bocsát nyilvános aláírásra: u. m.:

I. Az aláírási ár darabonként 6 frt 50 kr. o. é., mely összegből 2 frt az aláírás bejelentése alkalmával készpénzben azonnal, — a hátralevő 4 frt 50 kr. pedig az elosztás (repartitio) közzétételétől számított 3 nap alatt fizetendő le. Később teljesített befizetések után az aláíró 6% kamatot fizet, legkésőbb 1883. febr. 20-áig azonban a befizetés okvetlenül teljesítendő.

2. Az aláírás

1883. évi január hó 22-én

a rendes hivatalos órák alatt eszközöltetik és pedig

Budapesten

{ a magyar országos bank részvénytársulatnál Nádor-utca 9. sz.
{ a magyar országos központi takarékpénztárnál Bécsi-utca 4. sz.

Fiumében

a magyar országos bank fiókjánál

Kolozsvárán

a kolozsvári hitelbank- és zálogkölcson-intézetnél

Brassóban

az első erdélyi banknál

Zágrábban

a horvát kereskedelmi bank váltóházában

Ezenkívül a magyar korona országaiban minden jelentékenyebb vidéki pénzüzetnél,

Bécsben

a „Liquidatur der k. k. priv. öst. Länderbank“-nál

Prágában

a „Böhmische Unionbank“-nál

Brünnben

a „Mährische Escomptebank“ váltóházánál

Grácban

a „Steiermärkische Escomptebank“ váltóházánál

Linczben

a „Bank für Oberösterreich und Salzburg“-nál

Innsbruckban

Löwe M. urnál

Troppauban

Janotta Hugo urnál

Bielitzben

a „Bielitz-Bialaer Handels- und Gewerbebank“-nál

Lembergben

a „Galizische Actien-Hypothekenbank“-nál

Krakkóban

a „ „ „ „ „ fiókjánál

Csernovitzban

a „Bukovinaer Bodenkreditanstalt“-nál

továbbá:

Amsterdamban

Wertheim & Gompertz uraknál

Baselben

a „Basler Handelsbank“-nál.

3. Ha az aláírás alá bocsátott sorsjegyek túljegyeztenének, ez esetben a jegyzett sorsjegyek mennyisége megfelelő levonás (reductio) alá esik. A felosztás módjának meghatározását ez esetben a magyar országos bank magának tartja fen.

4. Reductio esetén az aláírásnál teljesített részletfizetések az illető aláíróra esendő sorsjegyek árának teljes befizetésére fordíttatnak. A még hátralevő összeg az 1-ső pontban meghatározott idő alatt fizetendő be. — Az esetleg fennmaradó fülösleg azonnal visszafizettetetik készpénzben.

5. Az aláírási bejelentések az e végből meghatározott aláírási helyeken díjtalanul kiszolgáltatót aláírási lapokon történnek. Minden aláíró aláírási bejelentése folytán s az 1-ső pontban meghatározott minden sorsjegy után járó 2 frt lefizetése ellenében egy az illető aláírási hely által kiállított aláírási elismervényt kap, mely a közzététel után az eredeti sorsjegyekkel cseréltetik fel.

Budapest, 1883. évi január hó 2-án.

Magyar országos bank részvény társulat.

Aláírásokat e sorsjegyekre 1883. január hó 13-ától 22-ig déli 12 óráig be-
zárólag elfogad

SCHAPRINGER J. váltóüzlete Pécssett.